

طرح شاخص مدیران خرید

تیر ۱۴۰۲

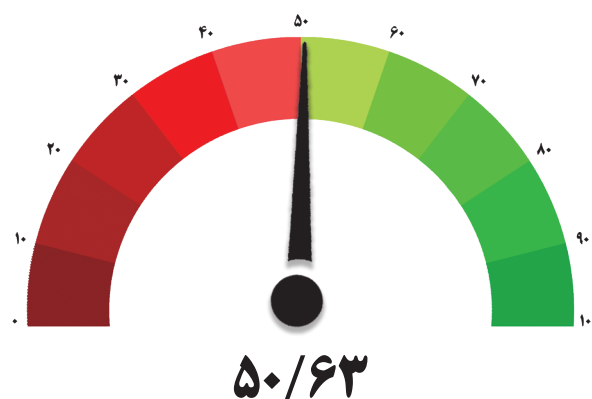
مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی و پایش اصل ۴۴

شاخص صنعت – دوره پنجاه و هشتم

- ✓ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در تیرماه معادل ۴۶/۱۷ بوده که کاهش قابل توجهی در مقایسه با خرداد (۵۲/۴۹) داشته و به کمترین مقدار ۶ ماهه رسیده است.
- ✓ شاخص موجودی مواد اولیه در تیرماه ۴۶/۰۵ بوده که در مقایسه با خرداد (۵۱/۳۱) کاهش داشته و به کمترین میزان ۳ ماهه اخیر رسیده است.
- ✓ شاخص میزان فروش کالا در تیرماه (۴۳/۷۵) در مقایسه با خرداد ماه (۵۲/۱۷) کاهش داشته و کمترین مقدار شش ماهه خود (به جز فروردین ماه) را به ثبت رسانده است.
- ✓ شاخص انتظارات برای ماه آینده به رقم ۵۸/۴۰ رسیده است که کمترین مقدار ۱۳ ماهه این شاخص است.

شاخص کل اقتصاد – دوره چهل و ششم

- ✓ شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در تیرماه، ۴۶/۳۸ بوده که نسبت به ماه قبل کاهش داشته است.
- ✓ شاخص موجودی مواد اولیه در تیرماه ۴۴/۵۶ بوده که به کمترین میزان ۳ ماهه اخیر رسیده است.
- ✓ شاخص میزان فروش کالا و خدمات در تیرماه معادل ۴۴/۷۳ بوده که در مقایسه با خرداد ماه (۵۰/۶۵) کاهش داشته و کمترین مقدار شش ماهه خود را به ثبت رسانده است.

شاخص مدیران خرید کل اقتصاد

شاخص تولید در PMI ترکیبی جهان، که توسط J.P.Morgan و S&P Global و با همکاری ISM و IFPSM تهیه شده است، در ماه جولای ۲۰۲۳ به عدد ۵۱/۷ رسید که نسبت به ماه ژوئن (۵۲/۷) کاهش یافت و پایین ترین میزان خود را از ژانویه به ثبت رساند. این روند نشان می دهد که در آغاز سه ماهه سوم سال ۲۰۲۳، از شتاب رشد اقتصاد جهان کاسته شده است. در منطقه یورو، شاخص تولید PMI برای دومین ماه متوالی کاهش یافته است. شاخص میزان اشتغال و به کارگیری نیروی جدید برای سی و پنجمین ماه متوالی در ژوئن افزایش یافته، اما نرخ رشد مشاغل کمترین میزان از ژانویه گزارش شده است.

آخرین نظرسنجی گردآوری شده، نشان می دهد که شاخص ترکیبی مدیران خرید (تعدیل فصلی نشده) برای کل اقتصاد ایران در تیر ماه ۵۰/۶۳ در مقایسه با خرداد ماه ۵۳/۲۸ کاهش یافته و به کمترین مقدار شش ماه خود از بهمن ۱۴۰۱ (به غیر از فروردین) رسیده است. این رقم در مقایسه با روند شش ماهه اخیر، نشان می دهد که شتاب رشد فعالیت های اقتصادی در ماه تیر کاهش یافته است. همچنین، میزان خوش بینی شرکت ها نسبت به چشم انداز فعالیت ها برای ماه آینده به کمترین میزان از ابتدای سال ۱۴۰۲ رسیده است.

شاخص میزان سفارشات جدید، به کمترین مقدار شش ماهه از بهمن ماه (به غیر از فروردین) رسیده است، کاهش تقاضای ناشی از بی ثباتی نرخ ارز و کمبود نقدینگی ناشی از تورم بالای ماه های گذشته، نیز بی تاثیر نبوده است. علاوه بر کاهش تقاضا، مشکلاتی مانند کاهش سرمایه در گردش برای تأمین لوازم و مواد اولیه باعث کاهش فعالیت های کسب و کارها در آستانه مرزی ۵۰ شده است.

در بخش تجارت خارجی نیز صادرات کالا و خدمات به دلیل قوانین و مقررات محدودکننده بانک مرکزی و همچنین مشکلات انتقال ارز با کاهش روبرو بوده و به کمترین میزان طی ۵ ماه اخیر (به غیر از فروردین) رسیده است. علاوه بر این مشکلات مربوط به واردات مواد اولیه و ترخیص کالا از گمرک و تعرفه های بالا از سوی گمرک و همچنین عدم تخصیص ارز طی ماه های گذشته، باعث شده تا موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده به کمترین میزان پنج ماهه خود از بهمن (به غیر از فروردین) برسد. در همین حال قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم مورد نیاز نیز در مقایسه با خرداد ماه با شدت بیشتری افزایش داشته است.

با کاهش تقاضای مشتریان (۴۶/۳۸) و کاهش میزان صادرات (۴۷/۱۲)، میزان فروش کالاها یا خدمات (۴۴/۷۳) در تیر ماه نسبت به ماه گذشته به شدت کاهش داشته و به کمترین میزان شش ماهه از بهمن ماه رسیده است.

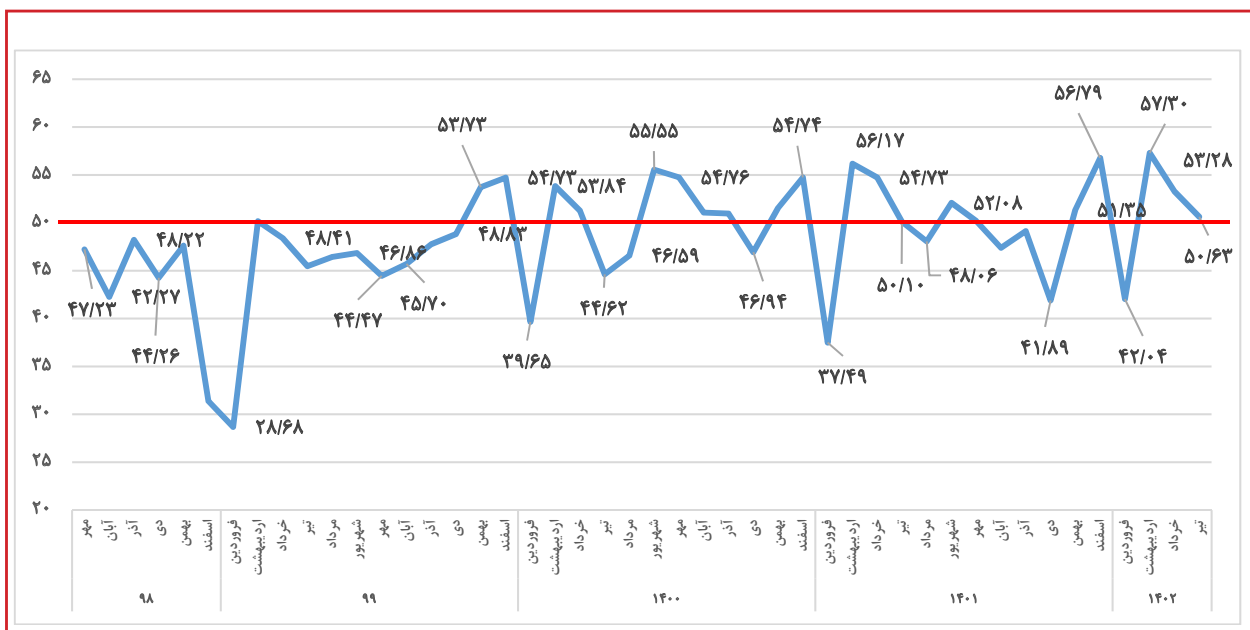
در نهایت، انتظارات فعالیت کسب و کارها برای ماه آینده در تیر ماه برای چهارمین ماه متوالی کاهش داشته است. بخشی از این کاهش خوش بینی کسب و کارها، ناشی از تعطیلات تابستانی شرکت هاست که نگرانی فزاینده در رابطه با شرایط قیمتی بازار نیز آن را تشدید کرده است.

بر اساس نظرات فعالان اقتصادی قطعی برق، کمبود شدید نقدینگی و منابع مالی شرکت ها و عدم همکاری بانک ها در ارائه تسهیلات به منظور تأمین مواد اولیه مورد نیاز عوامل دیگری هستند که بر تولید و هزینه های شرکت ها فشار مضاعف وارد کرده اند. بسیاری از کسب و کارها به دلیل کاهش تقاضای مشتریان، علیرغم افزایش پیوسته هزینه های تولید طی ماه های گذشته قیمت ها را افزایش ندادند، به طوری که شاخص قیمت فروش در تیر ماه کندترین رشد را طی ۱۱ ماه گذشته از شهریور ماه را به ثبت رسانده است.

جدول ۱: شاخص کل اقتصاد - شاخص مدیران خرید (PMI) تیر ۱۴۰۲

شاخص	اردیبهشت ۱۴۰۲	خرداد ۱۴۰۲	تیر ۱۴۰۲
شاخص کل اقتصاد	۵۷/۳۰	۵۳/۲۸	۵۰/۶۳
مولفه‌های اصلی	میزان فعالیت‌های کسب و کار	۵۷/۲۶	۵۰/۹۷
	میزان سفارشات جدید مشتریان	۴۹/۹۶	۴۶/۳۸
	سرعت انجام و تحویل سفارش	۵۷/۴۳	۵۵/۳۶
	موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۵۸/۰۸	۴۴/۵۶
	میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۲/۴۸	۵۶/۰۶
سایر مولفه‌ها	قیمت خرید مواد اولیه یا لوازم خریداری شده	۸۳/۶۷	۷۵/۶۱
	موجودی محصول در انبار یا کارهای معوق	۴۹/۳۰	۴۸/۸۳
	میزان صادرات کالا یا خدمات	۵۱/۸۶	۴۷/۱۲
	قیمت محصولات تولیدشده یا خدمات ارائه شده	۶۲/۵۲	۵۳/۷۱
	مصرف حامل‌های انرژی	۶۱/۲۸	۵۸/۷۹
	میزان فروش کالاها یا خدمات	۶۴/۰۹	۴۴/۷۳
	انتظارات در ارتباط با میزان فعالیت اقتصادی در ماه آینده	۶۵/۱۷	۶۰/۱۷

نمودار ۱: مقایسه شاخص کل اقتصاد

شاخص مدیران خرید در بخش صنعت

بر اساس داده‌های به دست آمده از بنگاه‌های بخش صنعت، شاخص مدیران خرید صنعت (تعدیل فصلی نشده) در تیر ماه با ثبت عدد ۵۰/۰۹ در آستانه مرز ۵۰/۰ بدون تغییر باقی مانده و کمترین میزان شش ماهه اخیر را از دی ماه (به غیر از فروردین ماه) به ثبت رسانده است. در این ماه هر ۵ مولفه اصلی به غیر از میزان استخدام و به کارگیری نیروی انسانی و سرعت انجام و تحویل سفارش، کمتر از ۵۰ گزارش شده‌اند. کمتر شدن شیب افزایش شاخص صنعت به دلیل کاهش رشد میزان سفارشات است.

بر اساس آخرین نظرسنجی که از فعالان اقتصادی بخش صنعت انجام شده است، شرکت‌های تولیدی در پاسخ به رکود شدید تقاضا، کاهش در سطح تولید در تیرماه را گزارش کرده‌اند و نرخ انقباض در تولید سریع‌ترین نرخ در شش ماه گذشته (به غیر از فروردین ماه) بوده است. علاوه بر این، انتظارات نسبت به چشم انداز تولید در ماه آینده به پایین‌ترین سطح خود از تیر ماه سال گذشته (به جز اسفند ماه) رسیده است، زیرا شرکت‌های مورد بررسی در مورد طیف وسیعی از عوامل از قبیل وضع قوانین کارشناسی نشده، کمبود نقدینگی و مشکل در تامین مالی، بی‌ثباتی نرخ ارز، تردید مشتری برای خرید و قطعی برق از پیش تعیین نشده اشاره می‌کنند.

قیمت مواد اولیه مورد نیاز که چندین ماه پیاپی به شدت افزایش داشت، در تیرماه برای دومین ماه متوالی از شدت آن کاسته شده و اگرچه رشد هزینه‌ها همچنان بالاست اما به کمترین مقدار نه ماهه از آبان ۱۴۰۱ رسیده است. همچنین تولیدکنندگان به دنبال کاهش میزان سفارشات جدید مشتریان، به منظور تقویت تقاضا و کاهش انتقال فشارهای هزینه‌ای به مشتریان، تقریباً تغییری در قیمت‌های خود اعمال نکرده‌اند. این در حالیست که به دلیل تورم بیش از اندازه ماه‌های گذشته، بار هزینه‌ای بر فعالان اقتصادی، همچنان بسیار بالاست.

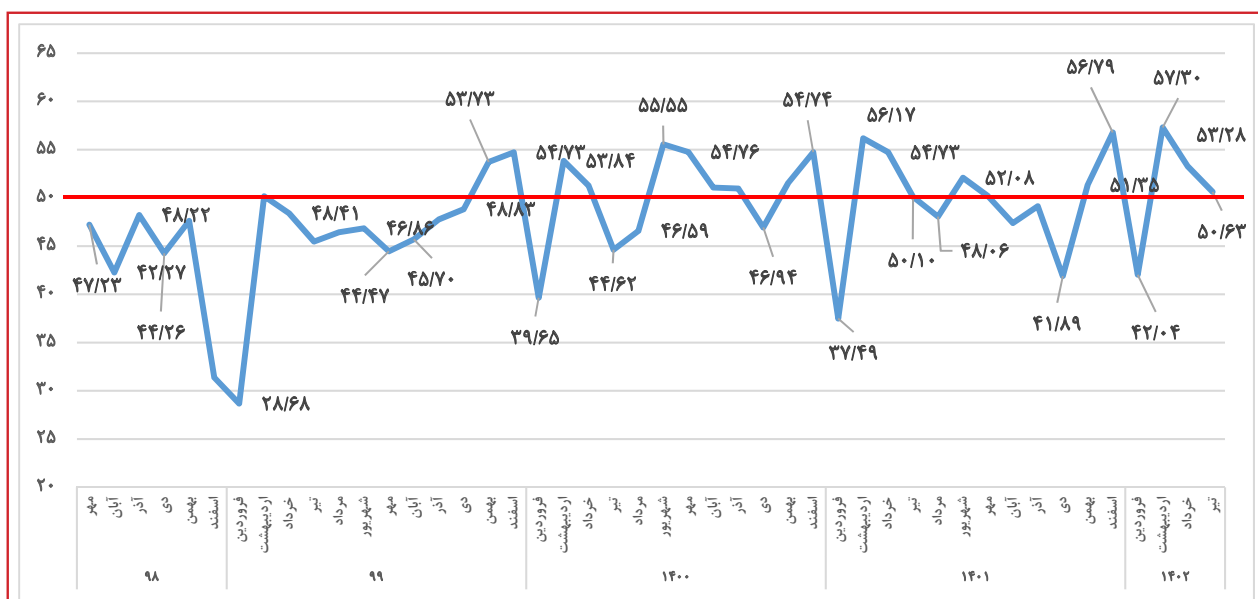
در همین حال، افزایش آهسته‌تر فشارهای قیمتی در ماه تیر وجود داشت و از شدت افزایش نرخ تورم قیمت نهاده و هزینه تولید اندکی کاسته شده است، اما هزینه‌های تأمین مواد اولیه و تجهیزات به واسطه نرخ ارز بالا و تغییر دائمی قوانین یا اجرای آن به ویژه در حوزه گمرک، بانک و مالیات، تولیدکنندگان را متضرر می‌کند.

همچنین عدم تغییر قیمت فروش در مقایسه با ماه قبل، باعث شده است تا نرخ تورم فروش صنعت به کمترین میزان از آبان ماه کاهش یابد و شرکت‌ها که طی ماه‌های گذشته افزایش شدیدی را در میانگین قیمت‌های خود داشته‌اند و عمدتاً به دلیل افزایش قیمت نهاده‌های تولید بوده است، در تیرماه به دلیل کاهش سفارشات و برای تقویت بخش تقاضا، علی‌رغم هزینه‌های بالای نهاده‌های تولید برخی تولیدکنندگان، کالا را به قیمت پایین‌تر به فروش رسانند.

در تیرماه سفارشات صادراتی نیز کاهش یافته و مجموع تجارت به خارج به کمترین مقدار شش ماهه از بهمن ماه رسیده است. بسیاری از شرکت‌ها با توجه به موانعی که قوانین ارزی بانک مرکزی بر سر راه آن‌ها قرار داده، تمایلی به صادرات ندارند و با توجه به مشکلات انتقال ارز و بازگرداندن دلار به کشور علی‌رغم مبادله ریالی کالا، از صادرات به بسیاری از کشورهای همسایه متضرر خواهند شد.

موجودی مواد اولیه در تیرماه به کمترین مقدار پنج ماهه از بهمن ماه (به جز فروردین ماه) کاهش یافته است. قوانین سختگیرانه گمرک در ترخیص مواد اولیه و همچنین چندین ماه تأخیر در تخصیص ارز، کمبود نقدینگی و مشکلات تأمین مالی از بانک‌ها، شرکت‌ها را با کمبود مواد اولیه و تجهیزات روبرو کرده است.

نمودار ۲: مقایسه روند شاخص بخش صنعت

میزان استخدام کمترین مقدار سه ماهه خود را از فروردین ماه به ثبت رسانده است. با کاهش سفارشات و رکود در بازار، اشتغال افزایشی آهسته تر نسبت به ماه قبل داشته به کمترین مقدار از فروردین ماه رسیده است. از آنجا که فشارهای هزینه‌ای مربوط به افزایش شدید قیمت‌ها باعث شده تا نیروی کار تمایل به اشتغال در سطح دستمزدهای فعلی را نداشته باشند، شرکت‌ها با کمبود نیروی کار ماهر مواجه هستند و نیاز به استخدام نیروی کار جدید دارند.

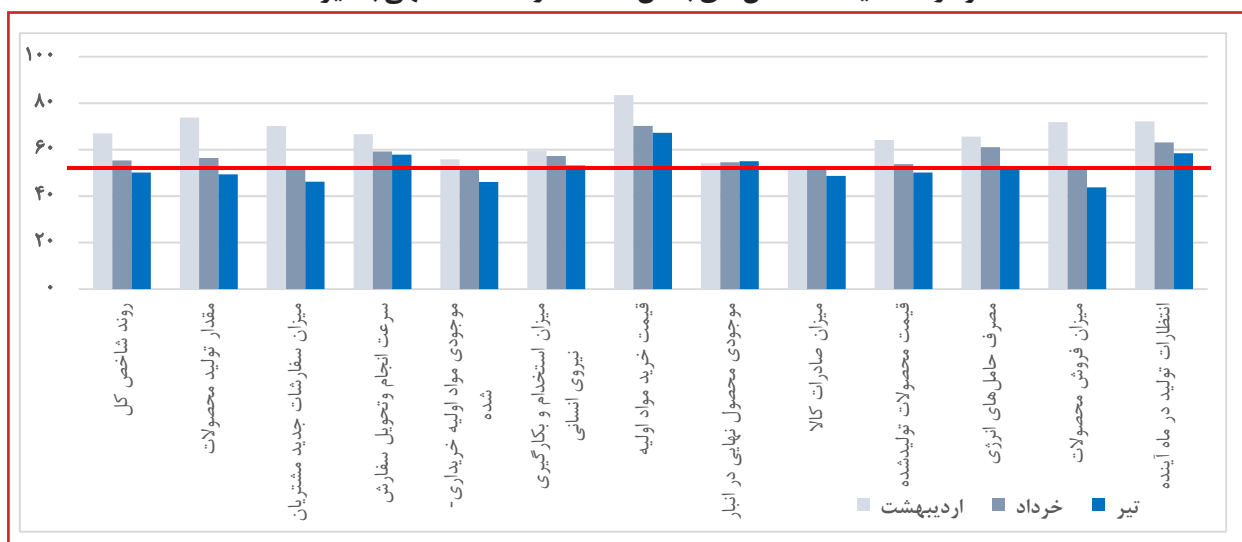
بر اساس داده‌های بدست آمده، اعتماد به فعالیت در ماه آینده تضعیف شده است و انتظارات شرکت‌ها نسبت به فعالیت در ماه آینده به کمترین میزان ۱۳ ماهه از تیرماه سال گذشته (به جز اسفندماه) رسیده است. خوش بینی‌ها همچنان از بدبینی‌ها بیشتر است، اما نگرانی‌های فزاینده در مورد تورم بالا و شرایط اقتصادی گسترده تر باعث شد این شکاف کاهش یابد.

به طور کلی بدتر شدن عملکرد ناشی از کاهش شدید در سفارشات جدید بخش صنعت، کمبود نقدینگی و مشکل تأمین مالی، قطعی‌های برق شرکت‌ها، تصمیمات بانک مرکزی و تغییر مداوم قوانین و مقررات باعث رکود و عدم امکان برنامه‌ریزی برای فعالان اقتصادی شده است.

جدول ۲: شاخص صنعت - شاخص مدیران خرید (PMI) تیر ۱۴۰۲

شاخص	اردیبهشت ۱۴۰۲	خرداد ۱۴۰۲	تیر ۱۴۰۲
شاخص کل صنعت	۶۶/۹۶	۵۵/۳۰	۵۰/۰۹
مقدار تولید محصولات	۷۳/۷۸	۵۶/۳۹	۴۹/۳۵
میزان سفارشات جدید مشتریان	۷۰/۰۹	۵۲/۴۹	۴۶/۱۷
سرعت انجام و تحویل سفارش	۶۶/۶۵	۵۹/۲۰	۵۷/۷۹
موجودی مواد اولیه خریداری شده	۵۵/۸۱	۵۱/۳۱	۴۶/۰۵
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۵۹/۵۶	۵۷/۲۱	۵۳/۱۶
قیمت خرید مواد اولیه	۸۳/۴۳	۷۰/۱۹	۶۷/۱۹
موجودی محصول نهایی در انبار	۵۴/۱۴	۵۴/۵۰	۵۴/۹۸
میزان صادرات کالا	۵۲/۹۲	۵۱/۵۶	۴۸/۶۶
قیمت محصولات تولید شده	۶۴/۱۱	۵۳/۷۶	۵۰/۱۱
مصرف حامل‌های انرژی	۶۵/۵۶	۶۱/۰۳	۵۱/۲۶
میزان فروش محصولات	۷۱/۸۵	۵۲/۱۷	۴۳/۷۵
انتظارات تولید در ماه آینده	۷۲/۱۶	۶۳/۰۸	۵۸/۴۰

نمودار ۳: مقایسه شاخص‌های بخش صنعت در سه ماه منتهی به تیر ۱۴۰۲

جدول ۳: وضعیت شاخص‌های صنایع منتخب از نگاه طرح شاخص مدیران خرید تیر ۱۴۰۲

شاخص	صنایع لاستیک و پلاستیک	صنایع فرآورده‌های نفت و گاز	صنایع نساجی	ماشین‌سازی و لوازم خانگی	صنایع کانی غیر فلزی	صنایع فلزی	صنایع غذایی	صنایع شیمیایی	چوب، کاغذ و میلمان	وسایل نقلیه و قطعات وابسته	پوشاک و چرم	سایر صنایع
شامخ گروه	۵۶/۷۹	۴۶/۴۷	۵۹/۴۴	۵۳/۳۳	۵۵/۳۸	۴۴/۱۵	۴۹/۵۹	۵۲/۹۴	۴۵/۷۷	۵۰/۶۵	۴۴/۷۵	۴۸/۷۵
مقدار تولید محصولات	۵۳/۵۷	۴۴/۱۲	۶۶/۶۷	۶۱/۹۰	۵۳/۸۵	۴۰/۰۰	۴۵/۹۵	۵۲/۲۲	۴۶/۱۵	۵۳/۷۰	۴۰/۰۰	۵۰/۰۰
میزان سفارشات جدید	۶۰/۷۱	۳۵/۲۹	۶۱/۱۱	۴۵/۲۴	۵۰/۰۰	۳۸/۰۰	۴۳/۲۴	۵۴/۴۴	۴۲/۳۱	۵۰/۰۰	۳۵/۰۰	۵۰/۰۰
سرعت انجام و تحویل سفارش	۶۰/۷۱	۵۵/۸۸	۵۵/۵۶	۶۱/۹۰	۶۹/۲۳	۵۵/۰۰	۵۶/۷۶	۵۷/۷۸	۵۳/۸۵	۵۵/۵۶	۵۵/۰۰	۵۰/۰۰
موجودی مواد اولیه	۶۷/۸۶	۵۲/۹۴	۲۷/۷۸	۵۹/۵۲	۴۲/۳۱	۳۹/۰۰	۵۰/۰۰	۴۶/۶۷	۵۰/۰۰	۳۸/۸۹	۵۰/۰۰	۳۷/۵۰
میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی	۴۶/۴۳	۵۵/۸۸	۶۶/۶۷	۴۵/۲۴	۶۱/۵۴	۵۳/۰۰	۵۸/۱۱	۵۱/۱۱	۴۲/۳۱	۵۰/۰۰	۵۵/۰۰	۵۰/۰۰
قیمت خرید مواد اولیه	۷۵/۰۰	۶۱/۷۶	۶۱/۱۱	۷۶/۱۹	۸۸/۴۶	۴۳/۰۰	۷۴/۳۲	۶۷/۷۸	۸۰/۷۷	۶۸/۵۲	۶۰/۰۰	۶۲/۵۰
موجودی محصول (انبار)	۵۳/۵۷	۳۸/۲۴	۷۲/۲۲	۶۴/۲۹	۵۳/۸۵	۵۱/۰۰	۵۴/۰۵	۵۴/۴۴	۶۱/۵۴	۵۰/۰۰	۵۵/۰۰	۵۰/۰۰
میزان صادرات کالا	۵۷/۱۴	۴۱/۱۸	۶۶/۶۷	۵۲/۳۸	۳۴/۶۲	۴۷/۰۰	۴۸/۶۵	۴۸/۸۹	۵۷/۶۹	۵۰/۰۰	۳۵/۰۰	۵۰/۰۰
قیمت محصولات تولیدشده	۶۰/۷۱	۴۴/۱۲	۴۴/۴۴	۵۹/۵۲	۵۷/۶۹	۳۹/۰۰	۵۴/۰۵	۵۰/۰۰	۵۰/۰۰	۵۰/۰۰	۵۵/۰۰	۵۰/۰۰
مصرف حامل‌های انرژی	۵۳/۵۷	۴۴/۱۲	۶۱/۱۱	۶۴/۲۹	۳۸/۴۶	۴۲/۰۰	۵۰/۰۰	۵۲/۲۲	۵۷/۶۹	۶۶/۶۷	۴۵/۰۰	۷۵/۰۰
میزان فروش محصولات	۵۰/۰۰	۳۵/۲۹	۳۸/۸۹	۵۰/۰۰	۴۲/۳۱	۳۵/۰۰	۴۳/۲۴	۴۸/۸۹	۵۰/۰۰	۵۱/۸۵	۳۵/۰۰	۵۰/۰۰
انتظارات تولید در ماه آینده	۷۸/۵۷	۵۵/۸۸	۳۳/۳۳	۶۱/۹۰	۷۳/۰۸	۵۱/۰۰	۶۲/۱۶	۵۸/۸۹	۵۷/۶۹	۵۹/۲۶	۴۵/۰۰	۵۰/۰۰

مشکلات اصلی از دید برخی از فعالان اقتصادی در تیر ماه ۱۴۰۲:

- گمرک مشکلات زیادی را از عدم ترخیص مواد اولیه مورد نیاز فعالان اقتصادی به بهانه‌های مختلف تا وضع تعرفه‌های سنگین بر واردات مواد اولیه مورد نیاز صنایع ایجاد کرده است.
- مشکل تأمین سرمایه در گردش با توجه به سیاست‌های انقباضی بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات مورد نیاز جهت تأمین مواد اولیه
- با توجه به این که شرکت‌ها صادرات خود را به برخی کشورهای همسایه به صورت ریالی انجام می‌دهند و از آنجا که بایستی رفع تعهد ارزی به صورت دلاری باشد، ناچارند تا ارز را به صورت روش‌هایی تأمین کنند که فرآیند صادرات را دشوار و پرهزینه‌تر می‌کند. (نفت و گاز و پالایشگاهی)
- تعیین و اخذ مالیات‌ها با معیارهای غیر کارشناسی
- در ارائه خدمات برق به بسیاری از شرکت‌ها محدودیت وجود دارد و به دلیل قطعی برق خارج از برنامه بسیاری از صنایع با ظرفیت پایینی تولید می‌کنند و بسیاری از خطوط تولید تعطیل بودند.
- در شرایطی که نقدینگی شرکت‌ها بسیار کم است، بانک‌ها از ارائه تسهیلات خودداری می‌کنند و وضعیت ارز بی‌ثبات، شرکت‌ها در تأمین مالی مواد اولیه دچار مشکل بوده و شرکت‌ها رو به تعطیلی هستند. (صنایع فلزی)
- مشکلات ناشی از اداره امور مالیاتی و گمرک و سایر دستگاه‌های اجرایی مانند بانک‌ها و وزارت صمت بسیار از شرکت‌ها را در آستانه تعطیلی قرار داده است.
- بانک مرکزی موانع زیادی برای شرکت‌ها ایجاد کرده است به خصوص در رابطه با زمان ثبت سفارش که تا عرضه ارز در بازار به بیش از دو ماه هم می‌رسد و از سویی با توجه به افزایش پیوسته قیمت مواد اولیه از تولید تا فروش در بازار، فعالیت صرفه اقتصادی ندارد. (نفت و گاز و پالایشگاهی)
- وزارت صمت اجازه ثبت سفارش برای واردات مواد اولیه مورد نیاز نمی‌دهد، در شرایطی که محصول مشابه داخلی هم وجود ندارد. از سوی دیگر علی‌رغم اینکه ماه‌هاست درخواست ارز داده اند ارزی دریافت نکرده‌اند. (اطلاعات و ارتباطات)

معرفی طرح شامخ (شاخص مدیران خرید)

از میان شاخص‌های متنوع و گوناگون اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی انتشار می‌یابند، شاخص اقتصادی است که مورد پذیرش اکثر کشورهای توسعه‌یافته قرار دارد. در حال حاضر شاخص شامخ برای حدود ۲۹۰۰۰ بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰ کشور دنیا محاسبه و منتشر می‌شود. این شاخص که بر اساس پایش پرسشنامه‌ای به دست می‌آید، بینش آنی و تصویر سریعی از شرایط اقتصاد کلان به‌ویژه وضعیت رونق و رکود در بخش‌های صنعت و خدمات ارائه می‌دهد. ویژگی‌های این شاخص عبارتند از:

- ✓ داده‌های شامخ به صورت ماهانه در روزهای ابتدایی ماه و پیش از انتشار داده‌های رسمی منتشر می‌شود.
- ✓ شامخ، امکان مقایسه مستقیم بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه از طریق تولید داده‌های استاندارد شده را فراهم می‌سازد.
- ✓ داده‌ها در شامخ بر اساس مستندات واقعی کسب و کارها و نه بر اساس نظرات شخصی و حدس مدیران جمع‌آوری می‌شوند.
- ✓ به‌صورت مستمر و دقیق توسط بازارهای مالی، بانک‌های مرکزی، مراکز تصمیم‌گیری اقتصادی و رسانه‌ها در جهان پیگیری می‌شود.

در طرح شامخ، از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود به ۱۲ پرسش مطرح‌شده در قالب سه معیار وضعیت نسبت به ماه پیش (بهتر شده، بدتر شده و یا تغییری نکرده است)، پاسخ دهند. در صورت انتخاب گزینه بیشتر از ماه قبل: عدد ۱، گزینه بدون تغییر: عدد ۵/۰ و گزینه کمتر از ماه قبل: عدد صفر برای آن پرسش ثبت می‌شود. مجموع حاصل ضرب درصد پاسخگویان به هر یک از گزینه‌ها در عدد همان گزینه، مبین عدد شامخ در آن پرسش است. در نهایت معیار سنجش این شاخص عددی بین ۰ تا ۱۰۰ است. عدد ۰ و ۱۰۰ به ترتیب به معنای آن است که ۱۰۰ درصد پاسخگویان گزینه "بدتر شده است" و "بهتر شده است" را انتخاب نموده‌اند، عدد ۵۰ نشان‌دهنده عدم تغییر وضعیت نسبت به ماه قبل، بالای ۵۰ نشانه بهبود وضعیت نسبت به ماه قبل و زیر ۵۰ به معنای بدتر شدن وضعیت نسبت به ماه قبل است. بر این اساس، چنانچه عدد محاسبه‌شده زیر ۵۰ باشد، اما از عدد محاسبه‌شده ماه قبل بیشتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بدتر شدن وضعیت، کاهش یافته است. در مقابل، چنانچه عدد محاسبه‌شده بالای ۵۰ باشد اما از عدد ماه قبل کمتر باشد، نشان می‌دهد که سرعت بهبود وضعیت در مقایسه با ماه قبل، کاهش یافته است.

برای طراحی پرسشنامه و وزن‌دهی به ۵ پرسش اصلی در محاسبه عدد شامخ در اتاق ایران، از رویکردهای بین‌المللی با کمی تعدیل به صورت زیر استفاده شده است:

۱. مقدار تولید محصولات (پرسش اصلی با ضریب ۰.۲۵)
۲. میزان سفارشات جدید (پرسش اصلی با ضریب ۰.۳۰)
۳. سرعت انجام و تحویل سفارش (پرسش اصلی با ضریب ۰.۱۵)
۴. موجودی مواد اولیه (پرسش اصلی با ضریب ۰.۱۰)
۵. میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی (پرسش اصلی با ضریب ۰.۲۰)
۶. قیمت خرید مواد اولیه
۷. موجودی محصول نهایی در انبار
۸. میزان صادرات کالا
۹. قیمت محصولات تولیدشده
۱۰. مصرف حامل‌های انرژی
۱۱. میزان فروش محصولات
۱۲. انتظارات تولید در ماه آینده

شامخ در برخی از کشورها در ژوئیه ۲۰۲۳

شامخ کل

شامخ صنعت

